

ESIOPETUKSEN VUOSISUUNNITELMA 2023-2024

Päiväkoti Metsäpolku

Ruoveden kirkonkylän esiopetus järjestetään lukuvuonna 2023-2024 Päiväkoti Metsäpolussa. Tänä lukuvuonna Päiväkoti Metsäpolussa on 21 esioppilasta, jotka toimivat Mesikämmenten ryhmässä. Esiopetusta annetaan joka päivä 8.45-12.40. Esiopetus noudattaa koulun lukuvuosikalenteria, mutta päättyy keväällä 31.5.2024.

Esiopetus on esioppilaille maksutonta. Maksullista täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään lasten hoitoaikojen mukaisesti klo 6.30–17.00 välisenä aikana. Vuorohoitoa järjestetään tarvittaessa Päiväkoti Metsäpolun vuorohoidon tiloissa.

Toiminta-ajatus

Päiväkoti Metsäpolun esiopetus tarjoaa monipuolista esiopetusta ja varhaiskasvatusta turvallisessa ja välittävässä ilmapiirissä. Toiminta pohjautuu kannustavaan ja yksilöt huomioivaan toimintatapaan, jonka avulla tuetaan lapsen persoonallista kasvua, kehitystä ja oppimista yhdessä perheiden kanssa. Lapsille tarjotaan myös mahdollisuus syliin, leikkiin, osallisuuteen ja kuulluksi tulemiseen. Toimintamme perustana on hyväksyvä ja myönteinen ilmapiiri. Haluamme virheiden sijaan keskittyä esioppilaan vahvuuksiin. Kun suuntaamme huomion kohti vahvuuksia, ne alkavat toteuttaa itse itseään.

Esiopetuksen toiminta

Päiväkoti Metsäpolun esiopetuksen toimintasuunnitelma perustuu Ruoveden kuntakohtaiseen esiopetussuunnitelmaan, joka on otettu käyttöön 1.8.2016.

Esiopetustoimintamme on eheyttävää toimintaa, jossa yhdistyy useamman sisältöalueen tavoitteiden harjoittelu. Esiopetuspäivään kuuluu vaihtelevasti keskittymistä ja pitkäjänteisyyttä kehittävää toimintaa sekä toiminnallista oppimista.

Tärkeimpiä esikoulussa opeteltavia taitoja ovat sosiaaliset- ja vuorovaikutustaidot, työskentelytaidot ja hienomotoriset taidot. Esiopetuksen aikana harjoittemme keskittymistä, tehtävien loppuun saattamista, ohjeiden mukaan toimimista ja toisille työrauhan antamista.

Leikki eri muodoissaan on olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Leikkiessään lapsi oppii ja hahmottaa maailmaa sekä liittyy uuden tiedon aikaisempaan oppimaansa. Omaehtoisen leikin lisäksi esiopetuksessa on ohjattua leikkiä ja leikinomaisia pedagogisia harjoituksia. Lapsi oppii parhaiten itse tekemällä, toimimalla ja kokemalla. Annamme lapselle mahdollisuuden oivaltaa itse, emmekä tarjoa hänelle aina valmiita vastauksia.

Kirjamateriaalina käytämme Ystävien eskari - materiaalia, joka on laadittu vuoden 2016 esiopetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Siinä korostetaan myönteistä vuorovaikutusta muiden kanssa ja omien vahvuuksien löytämistä. Lähtökohtana ovat lapsen ainutkertainen kokemusmaailma ja lapsilähtöiset työskentelytavat. Materiaalin painopisteiksi on valittu tunne- ja vuorovaikutustaidot, toiminnallisuus ja monilukutaito. esiopetuksessa monilukutaito tarkoittaa erilaisia viestejä, niiden tulkintaa ja tuottamista. Näitä viestejä voidaan tuottaa esimerkiksi kertomalla, soittamalla tai näytellen.

Kaikkia aihekokonaisuuksia harjoitellaan ensin toiminnallisesti eri aistikanavia käyttäen. Leikkien, tutkimusten, pari- ja ryhmätöiden sekä keskustelun jälkeen lapsi näyttää oman kirjansa tehtävien avulla oppimansa asiat.

Syyskauden alkupuolella esioppilaille tehdään matemaattisten ja kielellisten taitojen alkukartoitukset, jotka antavat lisätietoa esikoulun henkilöstölle ja lapsen huoltajalle lapsen tavoitteellisen ja yksilöllisen esiopetussuunnitelman laatimiseen. Suunnitelmassa lähdetään liikkeelle lapsen vahvuuksista ja positiivisesta vahvistamisesta. Keväällä suunnitelman toteutumista arvioidaan yhdessä lapsen kanssa sekä tarvittaessa vanhempien/huoltajien kanssa.

Metsäpedagogiikka

Esiopetuksen yhtenä painopistealueena Ruovedellä on metsäpedagogiikka. Metsäpedagogiikan tavoitteena on lujittaa lasten luontosuhdetta sekä tuoda luonto ja metsä osaksi lasten elämää. Metsässä käydään säännöllisesti joka viikko sekä leikkimässä että toteuttamassa muuta pedagogista toimintaa. Toiminnassa hyödynnetään luonnon elementtejä ja metsästä löytyviä luonnonmateriaaleja käytetään myös hyväksi. Tämä tukee osaltaan kestävän kehityksen periaatteita.

Eskarissa toteutetaan säännöllisesti myös Metsämörri-toimintaa. Kaikki esiopetuksen oppilaat pääsevät säännöllisesti noin kerran viikossa Metsämörri-retkelle. Metsämörri-toiminta on laaja-alaista osaamista ja siinä toteutuvat laaja-alaiset toiminnan ja oppimisen alueiden tavoitteet. Metsämörri-toiminnassa asioita koetaan yhdessä. Lapsi on vuorovaikutuksessa toisten lasten, aikuisten sekä luonnon kanssa. Asiat tulevat tutuiksi ja tieto niistä kasvaa omien havaintojen, yhdessä ihmettelyn ja käytännön tilanteiden kautta. Metsämörri-toiminnan sisältöjä ovat mm. leikit, luonnon leikkikalut ja tutkimustehtävät. Metsämörri-toiminnan tavoitteena on ulkoilla ympäri vuoden säällä kuin säällä, leikkiä luonnossa, viihtyä luonnossa, kokea elämää luonnossa, oppia tuntemaan luontoa, huolehtia luonnosta sekä suojella luontoa.

Päiväkoti Metsäpolku osallistuu myös Vihreä lippu – toimintaan. Tämän lukuvuoden teemana on Terve elämä. Vuoden aikana järjestetään toimintaa ja tempauksia teemaan liittyen muun muassa elokuun liikuntahaaste perheille, yhteinen liikunnallinen tutustumisilta syyskuussa ja lasten oikeuksien viikko marraskuussa. Kiinnitämme edelleen huomiota jätteiden vähentämiseen ja pidämme ruokahävikki viikon sekä syys- että kevätlukukaudella.

Lukeminen

Esikoulussa pidetään säännöllisiä lukuhetkiä koko ryhmälle sekä pienryhmille, käydään kirjastossa säännöllisesti ja rauhoitutaan kuuntelemaan satuja päivälehdellä (he, jotka jäävät täydentävään varhaiskasvatukseen esikoulun jälkeen).

Syksyllä 4.9. -8.9.2023 vietämme Read Hour –lukutaitokampanjaa. Kampanjan tavoitteena on lisätä lukioloa ja innostaa lapset lukemisen pariin. Keväällä 2024 toteutetaan Lukupassi-kampanja, jossa esikoululaiset keräävät leimoja ja merkintöjä, kun ovat lukeneet kirjan kotona tai esikoulussa. Kampanjan jälkeen vietämme lukujuhlat.

Syksyllä 2023 TarinaNalle aloittaa vierailut vuorotellen lasten kotona viikonloppuisin. TarinaNallen kanssa esikoululainen saa touhuta itselleen kivoja juttuja sekä lukea yhdessä nallen kanssa jokin kirjan ja raportoida siitä nallen kanssa kulkevaan vihkkoon.

MiniVerso –sovittelu

Esikoulussa on käytössä MiniVerso-sovittelumenetelmä, jolla sovitellaan riitatilanteita. MiniVersossa aikuinen sovittelee esikoulun ja varhaiskasvatuksen arjessa tapahtuvia lasten ristiriitatilanteita. Ristiriitatilanne voi koskea esimerkiksi nimittelyä, tönimistä, leikin rikkomista, leikistä pois jättämistä tai toisen tavaran luvatonta ottamista.

Aikuinen auttaa lapsia löytämään ratkaisuja ristiriitoihinsa. MiniVerso luo edellytykset lasten aidolle osallisuudelle ristiriitatilanteissa. Lasta ei leimata, vaan kunnioitetaan ja kuunnellaan oman riitansa ja sen ratkaisun asiantuntijana. Aikuisten sovittelevan työtteen myötä tavoitteena on edistää lasten toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja. Lapsi pääsee osalliseksi itseään koskeviin asioihin.

Sovittelutoiminnassa ristiriitatilanteet ymmärretään tavalliseen elämään kuuluviksi ja erimielisyyksien ratkaisemisen enemmän oppimistilanteeksi kuin hankalaksi tai ikäväksi välikohtaukseksi. Sovittuihin lupauksiin palataan yhdessä pienen ajan kuluttua muistellen, mitä sovittiin ja ovatko lupaukset pitäneet. Esikoulussa on ”sovittelupuu”, johon laitetaan tehtyjä ”sovittelulehtiä” muistutusmerkeiksi sovitteluissa annetuista hienoista lupauksista.

Oppimisympäristö:

Uuden toimintakauden alkaessa luomme lasten kanssa ryhmän yhteisesti sovitut pelisäännöt. Sääntöihin palataan toimintakauden aikana säännöllisesti. Yhteisesti sovitut säännöt ja niihin sitoutuminen luovat ilmapiiriltään turvallisen ja muita kunnioittavan oppimisympäristön.

Esiopetustoiminnassa hyödynnämme aktiivisesti lähimetsää oppimisympäristönä. Käymme viikoittain metsässä leikkimässä ja siirrämmme eri oppisisältöihin liittyviä leikkejä ja harjoituksia luontoon.

Oppimisympäristöinä käytämme myös lähiympäristön tarjoamia liikuntamahdollisuuksia kuten lähiliikuntapuistoa, pump track-rataa, jäähallia, pururadan latuja ja urheilukenttää.

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet

Ilmaisun monet muodot

- musiikki
- kuvataide
- käsityö
- suullinen ja kehollinen ilmaisu

Kielen rikas maailma

- kielellinen kehitys
- vuorovaikutustaidot
- kiinnostus kieliin ja kulttuureihin

Minä ja meidän yhteisömme

- lapsi yhteiskunnan jäsenenä
- historiallinen, yhteiskunnallinen, etiikan ja katso muksen näkökulma

Tutkin ja toimin ympäristössäni
matemaattiset taidot
ympäristö- ja
teknologiakasvatus

Kasvan ja kehityn
liikunta
ravinto
kuluttajuus
terveys
turvallisuus

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet tukevat monipuolisen toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Esiopetuksessa lapset nähdään aktiivisina toimijoina ja heidän kiinnostuksenkohteensa, ideat ja toiveet huomioidaan toiminnan suunnittelussa.

Yhteistyö ja oppilashuolto

Yhteistyö vanhempien kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Se on koko hoito-, kasvatus- ja opetustyömme perusta. Päivittäistä tiedonkulkua ovat keskustelut lasta tuodessa ja hakiessa. Esikoulun tapahtumista tiedotetaan vanhemmille Wilman ja tekstiviestien kautta. Joka viikko vanhemmille lähetetään tulevan eskariviikon viikko-ohjelma.

Teemme esiopetuksessa yhteistyötä lasten asioissa mm. neuvolan, psykologien, erityisopettajan, alkuopettajien sekä kuntouttavien tahojen kanssa. Yhteistyötä toteutamme ainoastaan, mikäli vanhemmat ovat antaneet siihen luvan esiopetuksen ilmoittautumiskaavakkeessa.

Teemme yhteistyötä myös kulttuuritoimen, seurakunnan ja 4 h-yhdistyksen kanssa.

Esiopetuksen oppilashuollon tarkoituksena on edistää ja tukea oppimista, fyysistä ja psyykkistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Oppilashuoltoon kuuluu myös päivittäin oppimisympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen. Ennaltaehkäisevä toiminta ja avoin vuorovaikutus vanhempien ja lasten kesken on tärkeää. Lasten hyvinvointia pyritään turvaamaan varhaisella puuttumisella. Tukea tarvitsevat lapset pyritään ohjaamaan heidän tarvitsemansa tuen piiriin. Tarvittaessa konsultoimme perheneuvolan psykologia, terveydenhuollon henkilöstöä ja koulukuraattoria. Koulukuraattorin asiantuntemusta hyödynnämme sosiaalisiin seikkoihin liittyvissä pulmissa, esim. keskittymisvaikeuksissa, kaverisuhde ongelmassa tai perhesuhteisiin liittyvissä huolissa.

Arviointi ja kehittäminen

Arvioimme ja refleктоimme jatkuvasti omaa opetus- ja kasvatustoimintaamme päivittäin arjen muuttuvissa tilanteissa ja teemme tarvittavia muutoksia toimintaamme. Työtiimissämme pidämme palaveriteita, jossa pohdimme toimintaamme ja lasten tuen tarpeita. Pyrimme vastaamaan tarpeeseen mahdollisimman pikaisesti ja huomioimaan sen toiminnassamme.

Oppilaita arvioimme päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa havainnoinnin kautta. Annamme lapsille rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta päivittäin lapsen vahvuuksista ja kehittämisaalueista. Vanhempien kanssa palautteen anto onnistuu yhteisissä keskusteluissa, päivittäisten tapaamisten yhteydessä, Wilman kautta tai soittona kotiin.

Lapset arvioivat myös itse omaa oppimistaan ja taitojaan. Arvioinnin pohjana käytämme Ystävien eskari – eskarikirjan jokaisen jakson lopussa olevia itsearviointipohjia, joiden avulla on tarkoitus tehdä näkyväksi lapsen oppimista ja osaamista hänelle itselle.

Keräämme esiopetusvuoden aikana materiaalia eskarilaisten töistä kasvun kansioon, josta lapsi ja vanhemmat voivat seurata lapsen taitojen kehittymistä. Otamme esiopetuksessa päivittäisestä toiminnastamme myös valokuvia, joita liitämme kansioon muistoksi esiopetusvuodesta. Käytössämme on myös Sway-blogipohja, johon voimme ladata kuvia ja tekstiä toiminnastamme ja jota vanhemmat voivat käydä katsomassa.

Vuosisuunnitelma 2023-2024

Syksy 2022

Elokuu

Kuukauden teemat: Lähiympäristöön tutustuminen, ryhmäytyminen, yhteiset sopimukset ja sääntöjen noudattaminen, kuuntelun ja keskustelun taidot, hyvät käytöstavat.

Tutustumisleikkejä, tutustumista toimintaympäristöön, lapsiryhmään ja henkilökuntaan. Sääntöjen ja toimintaohjeiden läpikäymistä.

Metsämörri – toiminnan aloitus.

Syyskuu

Syys- lokakuun aikana kaikille eskarilaisille tehdään taitokartoitukset, joissa kartoitetaan lapsen kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia.

Viikko 36

- aloitamme MIniVerso-toiminnan
- Read Hour – lukutaitokampanja

Viikko 37 Liikenneviikko

- tutustumme liikennemerkkeihin ja -sääntöihin

Lokakuu

7.10 Heijastinpäivä

Viikko 40

- Kanteletyöpaja 2.10.
- Eskarilaiset menevät laulamaan vanhusten viikon tapahtumaan 4.10.

Viikko 42 Syysloma

Viikko 43 Hävikkiruokaviikko

Viikko 44

- Koko päiväkodin yhteinen Halloween-juhla 31.10

Oppimissuunnitelmakeskustelut vanhempien kanssa loka- marraskuun aikana.

Sään salliessa yleisurheilua koulun urheilukentällä.

Luisteluvuorot jäähallilla, jos mahdollista

Marraskuu

Viikot 44-45

- Valmistaudumme isänpäivään 13.11.

Viikko 46

- Lapsen oikeuksien viikko

Luisteluvuorot jäähallilla, jos mahdollista.

Joulukuu

Joulukalenteri

Itsenäisyyspäivä 6.12.

Viikko 49

- jouluista pajatoimintaa
- joulupolku yhteistyössä muun päiväkodin väen kanssa.

Kevät 2024

Tammikuu

Viikko 5 Uutistenviikko

- Valmistamme eskarin oman sanomalehden.

Sään salliessa hiihtoa ja luistelua.

Helmikuu

Viikko 7 Ystävyysviikko

- Ystävänpäivä 14.2.

Hiihto ja luistelu jatkuvat.

Maaliskuu

Viikko 9 Talviloma

Viikot 12 – 13 Teemana pääsiäinen

- Pääsiäispajat
- Valokuvasuunnistus

Huhtikuu

Viikot 15-16 Lukuviikot

- Lukupassi

Vappujuhlat 30.4. 2024.

Toukokuu

Viikot 18-19

- Valmistaudumme äitienpäivään 12.5.

Viikko 20

- Yöeskari 16.-17.5. välisenä yönä

Viikko 21

- Pyöräilypäivä
- Pyöräretki
- Kevätjuhla

Muuta toukokuun toimintaa

- Kouluun tutustuminen.

Vuosisuunnitelma tulee täydentymään lukuvuoden aikana. Myös muutokset ovat mahdollisia.

